

Usvajanje vokabulara

Međuzupanijski stručni skup za učitelje i nastavnike latinskog i grčkog jezika

Rijeka, 5. travnja 2024.

Prvi ovogodišnji Međuzupanijski stručni skup za učitelje i nastavnike klasičnih jezika u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje pod nazivom **Usvajanje vokabulara** održan je 5. travnja 2024. godine u Prvoj sušačkoj hrvatskoj gimnaziji u Rijeci. Skupu je nazočilo 22 učitelja i nastavnika klasičnih jezika iz svih dijelova Hrvatske.

U prijedodnevni satima sudionici su uz stručno vodstvo posjetili stalni postav fundusa Pomorskog i povijesnog muzeja u Rijeci uz zanimljivo stručno vodstvo numizmatičara Ive Mileusnića. Nakon razgledavanja program skupa nastavio se u gimnazijskim prostorijama. Skup je započeo predavanjem o radu s darovitim učenicima nastavnice psihologije u Prvoj sušačkoj hrvatskoj gimnaziji u Rijeci i članice Centra za poticanje darovitosti Helene Ferenčević, dipl. psih. U predavanju *Rad s darovitim učenicima* predstavljene su karakteristike darovitog učenika s osobitim naglaskom na ponašanja koja najčešće ukazuju na darovitog učenika ali sa sniženim postignućima (negativni stav prema učenju i školi, nedostatak ustrajnosti i dosljednosti, entuzijazam, samoisključivanje, perfekcionizam...). Predstavljen je i model obogaćivanja nastave postupkom kompaktiranja kurikuluma na način da se u suradnji s učenicom gradivo propisano redovnim programom usmjeruje na izazovniju razinu s ciljem razvijanja vještine samostalnog učenja, osjećaja kreativnog postignuća te u konačnici samopouzdanja. U završnom dijelu predavanja predavačica je podijelila primjere dobre prakse rada s darovitim učenicima kao školski psiholog i praktičar terapije igrom.

Nastavnica latinskog i grčkog jezika u Salezijanskoj klasičnoj gimnaziji u Rijeci Ružica Jauk, prof. izvrsni savjetnik, održala je radionicu pod nazivom *In florifero vocabulorum horto*. Cilj radionice bio je osposobiti nastavnike za korištenje različitih tehnika usvajanja vokabulara te prikazati načine oblikovanja zadataka koji potiču nesvjesno pamćenje vokabulara na primjerima iz prakse, a zasnivaju se na igrifikaciji. U prvom dijelu predstavljen je rad učenika koji su nakon prikupljanja dvadeset biljaka u školskom vrtu obrađivali informacije s osobitim naglaskom na višejezičnom predstavljanju naziva biljaka. Predavačica je predstavila nekoliko tehnika koje su učenicima olakšale memoriranje značenja i korijena riječi: verbalne mnemotehnike (skraćivanje, elaborirano kodiranje, rečenice),

vizualne mnemotehnike (metoda mjesta, metoda prostornog uređenja stranice, predočavanje, memoriranje i eliminiranje) i mješovite mnemotehnike (povezivanje, metoda ključnih riječi), korištenje zabavnih individualnih društvenih igara (izrada memorijskih kartica i igre pamćenja te digitalnih alata). Sudionici skupa podijeljeni u skupine imali su priliku na konkretnim primjerima sami iskušati različite metode, primijeniti one koje im najviše odgovaraju te argumentirati svoje odabire. Evaluacija naučenog vokabulara odvijala se igrom u digitalnom alatu *Match the memory*.

Iduće predavanje *Primjeri podučavanja vokabulara u nastavi latinskog jezika* održala je županijska voditeljica i nastavnica latinskog i grčkog jezika u Prvoj sušačkoj hrvatskoj gimnaziji u Rijeci Barbara Turin, prof. izvrsni savjetnik. U interaktivnom predavanju predstavila je brojne vrste aktivnosti podučavanja latinskih riječi igrifikacijom u određenom vremenu tijekom nastavnog sata poput binga, društvene igre s kockom i figuricama u grupi od dva do četiri učenika, igra u paru uz korištenje memorijskih kartica (*flashcards*) te raznih digitalnih vježbi spajanja npr. prefiksa i riječi, termina i definicije i slično. Vježbe sortiranja znatno olakšavaju usvajanje riječi latinskog korijena i osvješćuju njihovu praktičnu upotrebu u hrvatskom i engleskom, ali i drugim stranim jezicima. Prikazan je i način usvajanja nastavnog sadržaja vezanog uz jednu temu tijekom nastavnog sata, a koji nastavnik izvodi u tri koraka: 1. *upoznavanje* – odabirati termine i uvrstiti u jedan od *online* alata za izradu osmosmjerke (učenici aktivnost izvode samostalno ili u paru, *online* ili u papirnatom obliku); 2. *prepoznavanje* – iste termine uvrstiti u *Quizlet/ Kahoot/ Quizis* (aktivnost se izvodi u grupama i *online*); 3. *primjena* – uvrstiti iste termine u neki od digitalnih alata za izradu križaljki (aktivnost se izvodi u paru *online* ili u papirnatom obliku ovisno o veličini križaljke). Predavačica je sve svoje gotove radne materijale u obliku poveznica dala sudionicima na korištenje u vlastitoj nastavi.

Posljednje predavanje kratkog naslova *Et ... actio!* održala je dr. sc. Milena Joksimović, sada na radnom mjestu arhivske savjetnice u Arhivu Srba u Zagrebu, prezentiravši svoje bogato iskustvo u radu s učenicima kao nastavnica latinskog jezika u Gimnaziji i strukovnoj školi Jurja Dobrile u Pazinu i Glazbenoj školi Ivana Matetića-Ronjgova u Puli. U izlaganju je predstavila projektni zadatak snimanja filma na temu rimskog vjenčanja, rad cijelog prvog razreda gimnazijskog programa SŠ Vladimira Gortana iz Buja s naglaskom na latinske termine koje su učenici usvojili radeći na filmu. Predstavljena je četvrta godina provođenja projekta *Šareni trijem*. Projekt je započet kao školski, a priključivanjem drugih škola u Hrvatskoj prerastao je u državni. Rezultati projekta predstavljani su javnosti svake godine izložbom u Arheološkom muzeju Istre u Puli s 5000 posjetitelja godišnje te objavama na Youtube i TikTok kanalima sa 16000 pregleda. U okviru ovogodišnjeg projekta pod naslovom *Odi et amo* učenici su snimili film o rimskom

vjenčanju istražujući i usvajajući pripadajući vokabular i pravnu terminologiju (npr. *pronuba*, *confarreatio* i sl.) koju su aktivno primijenili u filmu. Tijekom trajanja izložbe posjetitelji su sudjelovali u radionicama u kojima su rješavali križaljke i osmosmjerke na temu braka i obitelji, a izradili su ih učenici sa svojom mentoricom koristeći se digitalnim alatima. Predavačica je sudionicima dala i konkretne korisne upute na koji će način predvidjeti i unaprijed spriječiti moguće poteškoće i izazove u pripremi, realizaciji i postprodukciji projekta.

Stručnom skupu nazočilo je 22 sudionika, a evaluaciju je ispunilo 19 sudionika pozitivno ocijenivši zanimljivost izlaganja, praktičnu iskoristivost i primjenu dobivenih informacija u vlastitoj nastavnoj praksi, a pogotovo kolegijalno dijeljenje nastavnih radnih materijala, komunikaciju tijekom skupa i ugodno i srdačno ozračje. Sudionici su osobito istaknuli radionicu Ružice Jauk *In florifero vocabulorum horto*. Sudionici stručnoga skupa sva su predavanja s obzirom na zanimljivost, jasnoću, izlaganja i komunikaciju ocijenili ocjenom odličan, a istom ocjenom ocijenili su i korisnost i primjenjivost dobivenih informacija u vlastitoj nastavnoj praksi. Državni stručni skup u trajanju od 6 sati organizirala je Kornelija Pavlić, prof. izvrsna savjetnica, vanjska suradnica Agencije za odgoj i obrazovanje za klasične jezike.

Kornelija Pavlić